

مسئولیت دولت اسلامی در تحقق ظرفیت‌های مشارکت سیاسی و نظارت مردمی در سند الگوی اسلامی

ایرانی پیشرفت

سید کاظم سیدباقری^۱، محمد نظری^۲

چکیده

دولت کلیدواژه‌ای است که همچنان بسیاری از سازه قدرت بر گرد آن استوار است و پیشرفت سیاسی- اجتماعی ایران را نمی‌توان بدون آن در نظر گرفت. سند الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت تلاش دارد تا در کنار دولت، نقشی اثرگذار را به شهروندان واگذار کند، این نوشته در پی تحلیل، بررسی و پاسخ به مسئولیت و نقش دولت اسلامی برای اجرای ظرفیت‌های مشارکت سیاسی و نظارت مردمی در سند الگو است، در پاسخ به این دغدغه چنین آمده است که با توجه به ادبیات، منطق و بخش‌های متفاوت سند و زیرساخت‌هایی مانند بایستگی حفظ کرامت شهروندان، بسترهای دستیابی جامعه به حیات طیبه، تضمین امنیت همه‌جانبه شهروندان و تضمین آزادی‌های سیاسی- اجتماعی شهروندان، دولت اسلامی می‌تواند و باید در امری مانند آماده‌سازی مشارکت فراگیر، گسترش نظارت مردمی، گسترش عدالت سیاسی و عدالت‌طلبی، به کارگیری شایستگان در مصادر قدرت و مسئولیت‌پذیری، وظیفه خود را به انجام رساند. این مهم با روش توصیفی- تحلیلی و مطالعه رفت و برگشتی به سند الگو و منابع اندیشه سیاسی اسلام، سامان یافته است.

واژگان کلیدی: دولت اسلامی، مسئولیت، سند الگوی اسلامی- ایرانی پیشرفت، نظارت مردمی، مشارکت سیاسی.

مقدمه

سند الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت^۳ برخاسته از ارزشها و فرهنگ عریق اسلامی است و روح حاکم بر آن عدالت، آزادی و تلاش برای رسیدن به حیات طیبه و زندگی برتر است. اما واقعیت آن است که نکته مهم، اجرای بندهای سند و حضور آنها در عرصه زندگی سیاسی- اجتماعی شهروندان و جامعه اسلامی است. در این بحث، همه اقشار و شهروندان، احزاب و گروهها و دولت اسلامی دارای نقش‌های تاثیرگذاری هستند و از آن جا که در کشور ما بیشترین حجم قدرت سیاسی را دولت و حاکمیت در اختیار دارد، طبعاً پردازش به نقش آن، از اهمیتی والا برخوردار است، از دیگر سو، یکی از مفاهیم بنیادین در سند الگوی اسلامی- ایرانی پیشرفت، مردم‌محوری و مردم‌داری آن است، گویی شرایط و اقتضائات حکمرانی جدید، مورد توجه قرار گرفته است تا فرایند قدرت صرفاً بالا به پایین و هرمی نباشد، بلکه اعمال قدرت در روابط متعاملانه و شبکه‌ای، انجام پذیرد؛ از این منظر است که مشارکت سیاسی فعال شهروندان در امور جامعه و نظارت مردمی بر حاکمیت سیاسی، جایگاهی ممتاز دارد و لذا باید زوایا، ظرفیت‌ها و نقش دولت اسلامی در تحقق این مهم را در نظر گرفت و تحلیل و بررسی کرد.

۱. دانشیار پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، عضو اندیشکده عدالت مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، sbaqeri^{۸۶}@yahoo.com

۲. عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی زابل.

۳. پیش نویس سند الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت از این نشانی قابل دریافت است: